

Ђорђе Ђорђевић
Драгана Коларић

КРИВИЧНО ПРАВО

ПОСЕБНИ ДЕО

КРИМИНАЛИСТИЧКО-ПОЛИЦИЈСКИ УНИВЕРЗИТЕТ
Београд, 2020

КРИВИЧНО ПРАВО
ПОСЕБНИ ДЕО

Издавач

КРИМИНАЛИСТИЧКО-ПОЛИЦИЈСКИ УНИВЕРЗИТЕТ
Београд, Цара Душана 196 (Земун)

За издавача

проф. др ДАНЕ СУБОШИЋ
ректор Универзитета

Аутори

проф. др ЂОРЂЕ ЂОРЂЕВИЋ
проф. др ДРАГАНА КОЛАРИЋ

Рецензент

проф. др ЂОРЂЕ ИГЊАТОВИЋ

Уредник

проф. др ДРАГАН ВАСИЉЕВИЋ

Лектор

ВЕСНА АНЂЕЛИЋ НИКОЛЕНЦИЋ

Дизајн корица

мр НЕБОЈША КУЈУНЦИЋ

Компјутерска припрема слога

ДРАГОЉУБ МИЛУТИНОВИЋ

Тираж

500 примерака

Штампа

Службени гласник, Београд

Решењем ректора Криминалистичко-полицијског универзитета
01 број 15/19-8 од 14. новембра 2019. године рукопис је одобрен
за издавање и употребу у настави као уџбеник.

©2020 Криминалистичко-полицијски универзитет, Београд

ISBN 978-86-7020-440-9

САДРЖАЈ

РЕЧ АУТОРА	XVII
------------------	------

I

ПОСЕБНИ ДЕО КРИВИЧНОГ ПРАВА И ЊЕГОВЕ ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Појам посебног дела кривичног права.....	1
Структура прописа посебног дела кривичног права	2
Наука посебног дела кривичног права	4
Посебни део кривичног права као наставни предмет	4
Систематика посебног дела кривичног права.....	5

II

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЖИВОТА И ТЕЛА

Опште карактеристике	7
Систематика групе	8
Поједина кривична дела	8
Убиство (члан 113).....	8
Тешко убиство (члан 114).....	11
Убиство на мах (члан 115).....	26
Убиство детета при порођају (члан 116).....	27
Лишење живота из самилости (члан 117).....	27
Нехатно лишење живота (члан 118).....	28
Навођење на самоубиство и помагање у самоубиству (члан 119)	29
Недозвољен прекид трудноће (члан 120)	31
Тешка телесна повреда (члан 121).....	32
Лака телесна повреда (члан 122).....	34
Сакаћење женског полног органа (члан 121а).....	35
Учествовање у тучи (члан 123)	36
Угрожавање опасним оруђем при тучи или свађи (члан 124).....	37
Излагање опасности (члан 125)	38
Напуштање немоћног лица (члан 126)	39
Непружање помоћи (члан 127).....	40

III КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ СЛОБОДА И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА

Опште карактеристике	42
Систематика групе	42
Поједина кривична дела	43
Повреда равноправности (члан 128)	43
Противправно лишење слободе (члан 132)	44
Отмица (члан 124)	45
Принуда (члан 135)	46
Измуђивање исказа (члан 136)	47
Злостављање и мучење (члан 137)	48
Угрожавање сигурности (члан 138)	49
Прогањање (члан 138а)	50
Нарушавање неповредивости стана (члан 139)	51
Неовлашћено откривање тајне (члан 141)	52
Повреда тајности писма и других пошиљки (члан 142)	52
Спречавање јавног скупа (члан 151)	53
Спречавање политичког, синдикалног или другог удруживања и деловања (члан 152)	54
Остала кривична дела	54
Повреда права употребе језика и писма (члан 129)	54
Повреда слободе изражавања националне или етничке припадности (члан 130)	54
Повреда слободе исповедања вере и вршења верских обреда (члан 131)	55
Повреда слободе кретања и настањивања (члан 133)	55
Повреда права на подношење правног средства (члан 147)	55
Противзаконито претресање (члан 140)	55
Неовлашћено прислушкивање и снимање (члан 143)	55
Неовлашћено фотографисање (члан 144)	56
Неовлашћено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка (члан 145)	56
Неовлашћено прикупљање личних података (члан 146)	56
Повреда слободе говора и јавног иступања (члан 148)	56
Спречавање штампања и растурања штампаних ствари и емитовање програма (члан 149)	56
Спречавање објављивања одговора и исправке (члан 150)	57

IV КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ИЗБОРНИХ ПРАВА

Опште карактеристике	58
Систематика групе	59
Поједина кривична дела	59
Повреда права гласања (члан 155)	59
Давање и примање мита у вези са гласањем (члан 156).....	60
Злоупотреба права гласања (члан 157)	60
Фалсификовање резултата гласања (члан 161)	61
Остала кривична дела	62
Повреда права кандидовања (члан 154)	62
Састављање нетачних бирачких спискова (члан 158).....	62
Спречавање одржавања гласања (члан 159)	62
Повреда тајности гласања (члан 160)	62
Уништавање докумената о гласању (члан 162)	62

V КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ПРАВА НА ОСНОВУ РАДА

Опште карактеристике	63
Систематика групе	63
Поједина кривична дела	64
Повреда права по основу рада и права на социјално осигурање (члан 163).....	64
Повреда права на штрајк (члан 166).....	64
Непредузимање мера заштите на раду (члан 169)	65
Злоупотреба права на штрајк (члан 162).....	66
Злоупотреба права из социјалног осигурања (члан 168)	67
Остала кривична дела	67
Повреда права при запошљавању и за време незапослености (члан 164)	67
Повреда права на управљање (члан 165).....	67

VI КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЧАСТИ И УГЛЕДА

Опште карактеристике	68
Систематика групе	69
Поједина кривична дела	69
Увреда (члан 170).....	69
Изношење личних и породичних прилика (члан 172).....	71
Повреда угледа Србије (члан 173)	72
Повреда угледа због расне, верске, националне или друге припадности (члан 174).....	72

Остала кривична дела	73
Повреда угледа стране државе или међународне организације (члан 175).....	73

VII

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ПОЛНЕ СЛОБОДЕ

Опште карактеристике	74
Систематика групе.....	75
Поједина кривична дела	76
Силовање (члан 178).....	76
Обљуба над немоћним лицем (члан 179)	80
Обљуба са дететом (члан 180)	81
Полно узнемиравање (члан 182а).....	83
Посредовање у вршењу проституције (члан 184)	84
Приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију (члан 185)	85
Остала кривична дела	87
Обљуба злоупотребом положаја (члан 181)	87
Недозвољене полне радње (члан 182)	88
Подвођење и омогућавање вршења полног односа (члан 183)	88
Навођење детета на присуствовање полним радњама (члан 185а)	88
Искоришћавање рачунарске мреже или комуникације другим техничким средствима за извршење кривичних дела против полне слободе према малолетном лицу (члан 185б)	88

VIII

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ БРАКА И ПОРОДИЦЕ

Опште карактеристике	89
Систематика групе.....	89
Поједина кривична дела	90
Двобрачност (члан 187).....	90
Принудно закључење брака (члан 187а).....	90
Ванбрачна заједница са малолетником (члан 190).....	91
Одузимање малолетног лица (члан 191).....	92
Запуштање и злостављање малолетног лица (члан 193)	93
Насиље у породици (члан 194).....	94
Недавање издржавања (члан 195)	95
Остала кривична дела	96
Промена породичног стања (члан 192).....	96
Кршење породичних обавеза (члан 196).....	96
Родоскрвњење (члан 197)	97

IX

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

Опште карактеристике	98
Систематика групе	99
Поједина кривична дела	99
Повреда моралних права аутора и интерпретатора (члан 198).....	99
Неовлашћено искоришћавање ауторског дела или предмета сродног права (члан 199)	99
Остала кривична дела	100
Неовлашћено уклањање или мењање електронске информације о ауторском и сродним правима (члан 200)	100
Повреда проналазачког права (члан 201).....	100
Неовлашћено коришћење туђег дизајна (члан 202)	101

X

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ИМОВИНЕ

Опште карактеристике	102
Систематика групе	103
Поједина кривична дела	104
Крађа (члан 203)	104
Тешка крађа (члан 204)	104
Разбојничка крађа (члан 205).....	107
Разбојништво (члан 206)	108
Утаја (члан 207).....	109
Одузимање туђе ствари (члан 211)	110
Неовлашћено коришћење туђег возила (члан 213)	111
Превара (члан 208).....	112
Ситна крађа, утаја или превара (члан 210).....	113
Уништење или оштећење туђе ствари (члан 212).....	113
Изнуда (члан 214).....	115
Уцена (члан 215)	116
Злоупотреба поверења (члан 216).....	117
Зеленаштво (члан 217)	118
Оштећење туђих права (члан 220)	118
Прикривање (члан 221).....	119
Неовлашћено изношење и уношење културног добра (члан 221а)	121
Остала кривична дела	122
Противправно заузимање земљишта (члан 218).....	122
Противправно усељење (члан 219)	122
Грађење без грађевинске дозволе (члан 219а)	122

Прикључење објекта који је изграђен без грађевинске дозволе (члан 219б).....	123
Договарање исхода такмичења (члан 208б).....	123
Неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности (члан 209)...	123

XI

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ПРИВРЕДЕ

Опште карактеристике	124
Систематика групе	125
Поједина кривична дела	126
Превара у обављању привредне делатности (члан 223)	126
Превара у осигурању (члан 223а).....	127
Проневера у обављању привредне делатности (члан 224).....	128
Злоупотреба поверења у обављању привредне делатности (члан 224а)	129
Пореска утаја (члан 225).....	130
Злоупотреба положаја одговорног лица (члан 227).....	131
Злоупотреба у вези са јавном набавком (члан 228)	134
Примање мита у обављању привредне делатности (члан 230)	134
Давање мита у обављању привредне делатности (члан 231).....	136
Кријумчарење (члан 236).....	136
Фалсификовање новца (члан 241).....	138
Прање новца (члан 245).....	139
Остала кривична дела	144
Неуплаћивање пореза по одбитку (члан 226)	144
Злоупотреба у поступку приватизације (члан 228а).....	144
Закључење рестриктивног споразума (члан 229).....	144
Проузроковање стечаја (члан 232).....	145
Проузроковање лажног стечаја (члан 232а)	145
Оштећење поверилаца (члан 233).....	145
Недозвољена производња (члан 234).....	146
Недозвољена трговина (члан 235).....	146
Онемогућавање вршења контроле (члан 237).....	146
Неовлашћена употреба туђег пословног имена и друге, посебне ознаке робе или услуга (члан 238)	146
Нарушавање пословног угледа и кредитне способности (члан 239).....	147
Одавање пословне тајне (члан 240)	147
Фалсификовање хартија од вредности (члан 242)	147
Фалсификовање и злоупотреба платних картица (члан 243).....	147
Фалсификовање знакова за вредност (члан 244).....	148
Фалсификовање знакова, односно државних жигова за обележавање робе, мерила и предмета од драгоцених метала (члан 244а).....	148

Прављење, набављање и давање другом средстава за фалсификовање (члан 244б)	149
--	-----

XII

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЗДРАВЉА ЉУДИ

Опште карактеристике	150
Систематика групе	151
Поједина кривична дела	151
Неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога (члан 246)	151
Неовлашћено држање опојних дрога (члан 246а)	157
Омогућавање уживања опојних дрога (члан 247)	160
Несавесно пружање лекарске помоћи (члан 251)	161
Неуказивање лекарске помоћи (члан 253)	163
Тешка дела против здравља људи (члан 259)	164
Остала кривична дела	164
Непоступање по здравственим прописима за време епидемије (члан 248)	164
Преношење заразне болести (члан 249)	164
Преношење инфекције ХИВ вирусом (члан 250)	165
Противправно вршење медицинских експеримената и испитивање лека (члан 252)	165
Надрилекарство и надриапотекарство (члан 254)	165
Несавесно поступање при справљању и издавању лекова (члан 255)	165
Производња и стављање у промет штодљивих производа (члан 256)	166
Несавесно вршење прегледа животних намирница (члан 257)	166
Загађивање воде за пиће и животних намирница (члан 258)	166

XIII

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Опште карактеристике	167
Систематика групе	167
Поједина кривична дела	168
Загађивање животне средине (члан 260)	168
Уношење опасних материја у Србију и недозвољено прерађивање, одлагање и складиштење опасних материја (члан 266)	169
Шумска крађа (члан 275)	170
Незаконит лов (члан 276)	170
Незаконит риболов (члан 277)	172
Остала кривична дела	173
Непредузимање мера заштите животне средине (члан 261)	173
Противправна изградња и стављање у погон објеката и постројења која загађују животну средину (члан 262)	173

Оштећење објеката и уређаја за заштиту животне средине (члан 263).....	173
Оштећење животне средине (члан 264).....	174
Уништење, оштећење, изношење у иностранство и уношење у Србију заштићеног природног добра (члан 265)	174
Недозвољена изградња нуклеарних постројења (члан 267)	175
Повреда права на информисање о стању животне средине (члан 268).....	175
Убијање и злостављање животиња (члан 269)	175
Преношење заразних болести код животиња и биљака (члан 270).....	175
Несавесно пружање ветеринарске помоћи (члан 271)	175
Производња штетних средстава за лечење животиња (члан 272)	176
Загађивање хране и воде за исхрану односно напајање животиња (члан 273).....	176
Пустошење шума (члан 274).....	176

XIV

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ОПШТЕ СИГУРНОСТИ ЉУДИ И ИМОВИНЕ

Опште карактеристике	177
Систематика групе	178
Поједина кривична дела	178
Изазивање опште опасности (члан 278).....	178
Изазивање опасности необезбеђењем мера заштите на раду (члан 280).....	179
Тешка дела против опште сигурности људи и имовине (члан 288).....	180
Остала кривична дела	181
Уништење и оштећење јавних уређаја (члан 279)	181
Непрописно и неправилно извођење грађевинских радова (члан 281)	181
Оштећење брана, насипа и водопривредних објеката (члан 282)	182
Уништење, оштећење и уклањање знакова којима се упозорава на опасност (члан 283)	182
Злоупотреба телекомуникационих знакова (члан 284).....	182
Неотклањање опасности (члан 285)	182
Недозвољено поступање са експлозивним и запаљивим материјалом (члан 286).....	182
Неовлашћено прибављање и угрожавање безбедности нуклеарним материјама (члан 287).....	183

XV

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ БЕЗБЕДНОСТИ ЈАВНОГ САОБРАЋАЈА

Опште карактеристике	184
Систематика групе	185

Поједина кривична дела	185
Угрожавање јавног саобраћаја (члан 289)	185
Непругање помоћи лицу повређеном у саобраћајној незгоди (члан 296)	186
Угрожавање безбедности ваздушног саобраћаја (члан 291)	187
Пиратство (члан 294)	189
Отмица ваздухоплова, брода или другог превозног средства (члан 293)	189
Тешка дела против безбедности јавног саобраћаја (члан 297)	190
Остала кривична дела	191
Угрожавање саобраћаја опасном радњом и опасним средством (члан 290)	191
Угрожавање безбедности ваздушног или поморског саобраћаја или непокретне платформе (члан 292)	191
Несавесно вршење надзора над јавним саобраћајем (члан 295)	192

XVI

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ БЕЗБЕДНОСТИ РАЧУНАРСКИХ ПОДАТАКА

Опште карактеристике	193
Систематика групе	194
Поједина кривична дела	194
Оштећење рачунарских података и програма (члан 298)	194
Рачунарска саботажа (члан 299)	195
Прављење и уношење рачунарског вируса (члан 300)	195
Рачунарска превара (члан 301)	196
Остала кривична дела	197
Спречавање и организирање приступа јавној рачунарској мрежи (члан 303)	197
Неовлашћени приступ заштићеном рачунару, рачунарској мрежи и електронској обради података (члан 302)	197
Неовлашћено коришћење рачунара или рачунарске мреже (члан 304)	198
Прављење, набављање и давање другог средстава за извршење кривичних дела против безбедности рачунарских података (члан 304а)	198

XVII

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ УСТАВНОГ УРЕЂЕЊА И БЕЗБЕДНОСТИ СРБИЈЕ

Опште карактеристике	199
Систематика групе	200
Поједина кривична дела	200
Угрожавање територијалне целине (члан 307)	200
Шпијунажа (члан 315)	201
Напад на уставно уређење (члан 308)	202
Позивање на насилну промену уставног уређења (члан 309)	203

Изазивање националне, расне и верске мржње и нетрпељивости (члан 317)....	204
Удруживање ради противуставне делатности (члан 319)	205
Убиство представника највиших државних органа (члан 310)	206
Оружана побуна (члан 311)	207
Диверзија (члан 313).....	207
Саботажа (члан 314)	208
Одавање државне тајне (члан 316).....	208
Припремање дела против уставног уређења и безбедности Србије (члан 320)	209
Тешка дела против уставног уређења и безбедности Србије (члан 321)	210
Остала кривична дела	211
Угрожавање независности (члан 305)	211
Признавање капитулације или окупације (члан 306)	211
Повреда територијалног суверенитета (члан 318)	211

XVIII

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ДРЖАВНИХ ОРГАНА

Опште карактеристике	212
Систематика групе	212
Поједина кривична дела	213
Спречавање службеног лица у вршењу службене радње (члан 322).....	213
Напад на службено лице у вршењу службене дужности (члан 323)	214
Учествовање у групи која спречи службено лице у вршењу службене радње (члан 324)	215
Лажно представљање (члан 329)	216
Самовлашће (члан 330).....	216
Остала кривична дела	217
Неучествовање у отклањању опште опасности (члан 326).....	217
Скидање и повреда службеног печата и знака (члан 327).....	217
Одузимање и уништење службеног печата и службеног списка (члан 328).....	217

XIX

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ПРАВОСУЂА

Опште карактеристике	218
Систематика групе	219
Поједина кривична дела	219
Непријављивање припремања кривичног дела (члан 331)	219
Непријављивање кривичног дела и учиниоца (члан 332).....	220
Помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела (члан 333).....	221
Лажно пријављивање (члан 334)	222

Давање лажног исказа (члан 335)	223
Спречавање и ометање доказивања (члан 336)	224
Бекство и омогућавање бекства лица лишеног слободе (члан 339).....	226
Остала кривична дела	227
Ометање правде (члан 336б).....	227
Напад на адвоката (члан 336в).....	227
Повреда тајности поступка (члан 337)	227
Надриписарство (члан 342)	228
Побуна лица лишених слободе (члан 338)	228
Неизвршење судске одлуке (члан 340)	228
Кршење забране утврђене мером безбедности (члан 340а).....	228
Противзаконито омогућавање вршења одређених позива, функција, дужности, послова и делатности (члан 341).....	228

XX

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЈАВНОГ РЕДА И МИРА

Опште карактеристике	229
Систематика групе	229
Поједина кривична дела	230
Изазивање панике и нереда (члан 343).....	230
Насилничко понашање (члан 344)	231
Насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу (члан 344а)	232
Учествовање у групи која изврши кривично дело (члан 349).....	233
Договор за извршење кривичног дела (члан 345)	233
Удруживање ради вршења кривичних дела (члан 346).....	234
Израђивање и набављање оружја и средстава намењених за извршење кривичног дела (члан 347).....	236
Недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја (члан 348)	237
Недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи (члан 350)	238
Неовлашћено извођење археолошких радова (члан 353а).....	239
Остала кривична дела	240
Злоупотреба знака за помоћ и знака за опасност (члан 35)	240
Омогућавање злоупотребе остваривања права азила у страној држави (члан 350а)	240
Неовлашћено организовање игара на срећу (члан 352)	241
Неовлашћено бављење одређеном делатношћу (члан 353)	241
Повреда гроба (члан 354)	241

XXI**КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ПРАВНОГ САОБРАЋАЈА**

Опште карактеристике	242
Систематика групе	243
Поједина кривична дела	243
Фалсификовање исправе (члан 355)	243
Посебни случајеви фалсификовања исправе (члан 356)	245
Фалсификовање службене исправе (члан 357)	246
Навођење на оверавање неистинитог садржаја (члан 358)	247

XXII**КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ СЛУЖБЕНЕ ДУЖНОСТИ**

Опште карактеристике	248
Систематика групе	251
Поједина кривична дела	252
Злоупотреба службеног положаја (члан 359)	252
Проневера (члан 364)	255
Послуга (члан 365)	256
Трговина утицајем (члан 366)	257
Примање мита (члан 367)	260
Давање мита (члан 368)	262
Одавање службене тајне (члан 369)	264
Остала кривична дела	265
Кршење закона од стране судије, јавног тужиоца и његовог заменика (члан 360)	265
Несавестан рад у служби (члан 361)	265
Противзаконита наплата и исплата (члан 362)	266
Ненаменско коришћење буџетских средстава (члан 362а)	266
Превара у служби (члан 363)	266

XXIII**КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ И ДРУГИХ ДОБАРА
ЗАШТИЂЕНИХ МЕЂУНАРОДНИМ ПРАВОМ**

Опште карактеристике	267
Систематика групе	269
Поједина кривична дела	270
Геноцид (члан 370)	270
Злочин против човечности (члан 371)	271
Ратни злочини (чл. 372–374)	273
Уништавање културних добара (члан 383)	275

Неспречавање вршења кривичних дела против човечности и других добара заштићених међународним правом (члан 384).....	277
Агресивни рат (члан 386).....	278
Трговина људима (члан 388).....	282
Тероризам (члан 391).....	286
Јавно подстицање на извршење терористичких дела (члан 391а).....	291
Врбовање и обучавање за вршење терористичких дела (члан 391б).....	294
Употреба смртоносне направе (члан 391в).....	297
Финансирање тероризма (члан 393).....	298
Терористичко удруживање (члан 393а).....	299
Остала кривична дела	302
Организовање и подстицање на извршење геноцида и ратних злочина (члан 375)	302
Употреба недозвољених средстава борбе (члан 376)	303
Недозвољена производња, промет и држање оружја чија је употреба забрањена (члан 377).....	303
Противправно убијање и рањавање непријатеља (члан 378).....	303
Противправно одузимање ствари од убијених (члан 379).....	303
Повреда парламентарара (члан 380).....	304
Сурово поступање с рањеницима, болесницима и ратним заробљеницима (члан 381).....	304
Неоправдано одлагање репатријације ратних заробљеника (члан 382).....	304
Кршење санкција уведених од стране међународних организација (члан 384а).....	304
Злоупотреба међународних знакова (члан 385)	304
Учествовање у рату или оружаном сукобу у страниј држави (члан 386а).....	305
Организовање учествовања у рату или оружаном сукобу у страниј држави (члан 386б)	305
Расна и друга дискриминација (члан 387).....	305
Трговина малолетним лицима ради усвојења (члан 389).....	306
Заснивање ропског односа и превоз лица у ропском односу (члан 390).....	306
Уништење и оштећење нуклеарног објекта (члан 391г)	306
Угрожавање лица под међународном заштитом (члан 392)	306

XXIV

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ

Опште карактеристике	308
Систематика групе	309
Поједина кривична дела	310
Избегавање војне обавезе (члан 394)	310
Избегавање војне службе онеспособљењем и обманом (члан 397)	312

Самовољно одсуствовање и бекство из Војске Србије (члан 399)	313
Неизвршење и одбијање извршења наређења (члан 400)	315
Противљење претпостављеном (члан 401).....	316
Одавање војне тајне (члан 415).....	317
Прелазак и предаја непријатељу (члан 421).....	318
Остала кривична дела	319
Избегавање пописа и прегледа (члан 395)	319
Неизвршавање материјалне обавезе (члан 396)	319
Противправно ослобођење од војне службе (члан 398).....	319
Злостављање потчињеног и млађег (члан 406)	320
Повреда посебне војне службе (члан 407).....	320
Повреда обезбеђења државне границе (члан 408)	320
Неистинито службено извештавање (члан 409).....	321
Непредузимање мера за обезбеђење војне јединице (члан 410).....	321
Противљење војном лицу које врши посебну војну службу (члан 402).....	321
Принуда према војном лицу у вршењу службене дужности (члан 403).....	321
Напад на војно лице у вршењу војне службе (члан 404)	322
Несавесна израда и преузимање наоружања и друге војне опреме (члан 411)	322
Непрописно старање о повереном оружју (члан 412).....	322
Противправно располагање повереним оружјем (члан 413)	323
Крађа оружја и дела борбеног средства (члан 414).....	323
Неовлашћен приступ војном објекту (члан 416).....	323
Неиспуњавање дужности при спровођењу мобилизације (члан 418)	323
Подривање војне и одбрамбене моћи (члан 419)	324
Спречавање борбе против непријатеља (члан 420)	324
Служба у непријатељској војсци (члан 422)	324
Помагање непријатељу (члан 423).....	324
Неиспуњење и напуштање дужности за време борбе (члан 424).....	325
Напуштање положаја противно наређењу (члан 425)	325
Напуштање оштећеног брода и ваздухоплова пре времена (члан 426).....	325
Слабљење борбеног морала (члан 427).....	325
Неизвештавање војних органа (члан 428).....	326
ЛИТЕРАТУРА	327

РЕЧ АУТОРА

Приликом писања овог уџбеника аутори су настојали, да након дугогодишњег бављења науком кривичног права, направе синтезу дидактичког и научног приступа. Уџбеник Кривично право - Посебни део је намењен, превасходно, студентима Криминалистичко-полицијског универзитета али је писан тако да може да одговори и захтевима шире читалачке публике. Углавном се своди на ону материју која је неопходна за стицање основних знања из предмета Кривично право-посебни део. Међутим, нека питања су детаљно обрађена уз одговарајући критички приступ, што би требало да задовољи шира интересовања студената.

Материја Посебног дела је подложна честим изменама и допунама чак и у земљама које су познате по стабилном кривичном законодавству. Осим промена у појавним облицима криминалитета додатни разлог за то јесте и усаглашавање са међународним изворима. Оправдање за релативно честе измене Посебног дела може се тражити и у унутрашњим потребама када је законодавац руковођен одређеним криминално-политичким разлозима. Интервенције у овом делу Кривичног права иду од увођења нових кривичних дела, преко прецизирања обележја бића постојећих и увођења нових облика код појединих кривичних дела, до промене орјентације у области законодавне казнене политике.

У писању материје Посебног дела пошло се од важећег законодавства: Кривичног законика (Службени гласник РС, бр. 85/2005, 88/2005 – испр. 107/2005 – испр. 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016. и 35/2019), Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције (Службени гласник РС, бр. 94/2016 и 87/2018- др. закон), Закона о извршењу кривичних санкција (Службени гласник РС, бр. 55/2014, 35/2019), Закона о извршењу ванзаводских санкција и мера (Службени гласник РС, бр. 55/2014, 87/2018), Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела (Службени гласник РС, бр. 32/13, 94/2016, 35/2019).

Проф. др Ђорђе Ђорђевић је обрадио следећа поглавља: кривична дела против живота и тела (осим тешког убиства), кривична дела против слобода и права човека и грађанина, кривична дела против изборних права, кривична дела против права на основу рада, кривична дела против части и угледа, кривична дела против брака и породице, кривична дела против интелектуалне својине, кривична дела против имовине, кривична дела против животне средине, кривична дела против опште сигурности људи и имовине, кривична дела против безбедности јавног саобраћаја, кривична дела против безбедности рачунарских података, кривична дела против уставног уређења и безбедности Србије, кривична дела против државних органа, кривична дела против правосуђа, кривична дела против јавног реда и мира, кривична

дела против правног саобраћаја, кривична дела против Војске Србије и кривично дело уништавање културних добара.

Проф. др Драгана Коларић је обрадила следећа поглавља: кривична дела против живота и тела (тешко убиство), кривична дела против полне слободе, кривична дела против привреде, кривична дела против здравља људи (злоупотреба опојних дрога), кривична дела против службене дужности и кривична дела против човечности и других добара заштићених међународним правом.

Надамо се да ће овај уџбеник у пуној мери задовољити потребе оних који га буду користили за изучавање посебног дела кривичног права, као и припаднике шире стручне и научне јавности.

У Београду, 1. јула 2019. године

Проф. др Ђорђе Ђорђевић
Проф. др Драгана Коларић

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

343.3/.7(075.8)

343.232(075.8)

ЂОРЂЕВИЋ, Ђорђе, 1958-

Кривично право : посебни део / Ђорђе Ђорђевић, Драгана Коларић. - Београд : Криминалистичко-полицијски универзитет, 2020 (Београд : Службени гласник). - XX, 331 стр. ; 24 cm

Тираж 500. - Библиографија: стр. 327-331.

ISBN 978-86-7020-440-9

1. Коларић, Драгана, 1973- [аутор]
а) Кривично право б) Кривично дело

COBISS.SR-ID 282896908